

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 429.

106te Møde.

Lørdagen den 22de Juni.

(Fortf.)

Schack (fortsat): Jeg sigter til det Forslag, som gik ud paa, at ikke Sogneforstanderskaberne skulde vælge, men at dette skulde skee ved almindelige Valg, eller — som jeg antager at det for Kortheds Skyld er udtrykt, — af dem, der ere valgberettigede til Folkethinget. Som det allerede er fremhævet af flere ærede Rigsdagsmænd, er Huusmandsclassen, hvis Lary skal paasees ved denne Lov, og hvis Tilfredshed især skulde erhverves ved den, ikke valgberettiget til Sogneforstanderskaberne, og vilde altsaa ikke med den Tillid modtage de af dem udnævnte Personer, som naar Huusmændene selv havde havt Deel deri; men derhos maa jeg bemærke, at især hvor der er Selveiendom, der kan man virkelig ikke med fuldkommen Tillid overlade det til Forstanderskaberne, eller hvad det her ofte vilde blive, den ene Part, at vælge. Formodentlig vil man her imod det af mig berørte frie Valg bemærke, at, dersom Huusmændene ogsaa skulde vælge, saa vilde Valgene blive partiske i deres Interesse, og saa vilde Hovorieierne ikke kunne faae deres Lary tilbørligt paaseet. Hertil kan imidlertid svares, at, naar der er almindelige Valg, saa vælger for det Første ikke Huusmændene alene, men ogsaa Gaardmændene lige som ogsaa Godseierne og de, som disse have Indflydelse paa; hvorimod efter det foreliggende Forslag Huusmanden, den ene Part, vil være udelukket; men desuden maae vi jo erindre, at begge Parter have Ret til at vælge den Mand, som de ville have ind i Comiteen, ud af det hele District; og der er da ingen Tvivl om, især da Kjobstæderne ogsaa have Valgret, at der nok vil findes en eller anden Mand i hele Districtet, med hvilken Hovorieieren kunde være tjent; og, var det tænkeligt, at han ikke

skulde kunne finde det ved Undercomissionen, saa vilde han i alle Tilfælde nødvendigvis kunde finde saadanne i de store Districter til Overcomissionen. Naar man nu hertil svarer, at det Samme jo gælder om Huusmanden, idet han naturligvis ogsaa vil kunne finde En eller Anden, som vil staae paa hans Bedste, saa benægter jeg paa ingen Maade dette; men jeg maa dog erindre om, at Huusmandens Valg i Districtet i Virkeligheden vil være langt mere begrændset, end Hovorieierens: hans Blik vil ikke kunne gaae saa vidt omkring i Districterne, som Hovorimodtagerens. Denne vil hurtigt erfare, hvem der i hans Interesse er valgt i den Kreds, som vedkommer ham, men Huusmanden kender almindelig kun sin nærmeste Omgivelse. Dertil kommer, at der af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Dist. (J. A. Hansen) her nedenfor er gjort et Forslag, som gaaer ud paa, at enhver Part skal besørge Omkostningerne for det Comiteemedlems Vedkommende, som han udnævner. Antages dette, saa vil det være overordentlig besværligt for den uformuende Hovorieier at forskrive maafee langveis fra en Person, som kunde staae paa hans Lary, medens det for Hovorieieren vilde være en Ubetydelighed, dersom Sagen virkelig for ham havde nogen pecuniær Betydning. Endelig troer jeg, at dette Forslag vilde nærme sig meer til det frie Valg, som i sig selv maa ansees for det principrigtige og hensigtsmæssige.

Indenrigsministeren: Jeg anseer adskillige af de Forslag, som ikke ere blevne særdeles fuldstændige og udførligt behandlede, for dog at være af den Bigtighed, at det turde være nødvendigt at henlede Thingets Opmærksomhed paa dem. Hvad det under Nr. 2 stillede Ændringsforslag angaaer, da maa jeg tillade mig at fraraade det; jeg har vel havt nogen Tvivl, om det ikke lod sig gjøre at forene Formandsfunctionen ved Gaardmandshovoriets